

ARADÉK KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Szombat, 1935. április 6.
79. szám.

Eden után Benest hívták meg Moszkvába

A csehszlovák külügyminiszter hosszas tanácskozása
az angol főpecsétőrrel a Duna-medence problémáiról

Szines katonaság a francia-német határon

Kölnből jelentik: Mint ismeretes, Eden lord, főpecsétőr tegnap repülőgépen indult el Prágából, hogy visszatérjen Londonba. Gépét azonban néhány óra múlva Köln felett a rossz időjárás leszállásra kényszerítette. Eden lord, amikor megérkezett, rosszul volt, tengeri be-

tegség szimptomái jelentkeztek rajta és halál-sápadtan szállították a Dom-szállóba, ahol előkelő lakosztályban helyezték el. Ma reggelre Eden állapota teljesen megjavult és 11 órakor kíséretének tagjaival együtt az ostendei express-vonattal továbbutazott.

A Franciaország, Svájc és Németország határát képező háromszögbe tegnap francia gyarmati csapatok érkeztek és megszállták a határt. A Rajna mentén egy szenegál lövész-zászlóalj a svájci határ és Ferette között állította fel sátrait, míg egy marokkói vadász-zászlóalj az elzászi régi Humingen erőd közelében ütötte fel táborát. A lakosságot figyelmeztették, hogy a csapatok nagyrésze mohamedán és tilos szeszitalokat árusítani részükre.

Azokkal a hírekkel kapcsolatosan, hogy Franciaország gyarmati csapatokkal megerősítette északkeleti határait, a francia hadügyminiszterium most hivatalosan közli, hogy az északkeleti határ nagyobb biztonsága céljából a nagyvezérkar egy marokkói lövész-zászlóaljat ideiglenesen Északelszászba irányított. Ugyanezen célból pedig két gyalogzászlóaljat a vezérkar Metzbe szállított és az ottani erődökben helyezte el ezt a katonaságot. Svájc északi határán, a három országhatár érintkezésénél elhelyezett szines csapatok Baselben és annak környékén őrjáratot tartottak.

Mussolini újabb állásfoglalásai

Nemzetközi diplomáciai körökben élénk megbeszélések tárgyát képezi az osztrák kormány legutóbbi minisztertanácsa, amelyen elhatározták, hogy az osztrák kormány a véderő növelése érdekében nemzetközi tárgyalásokat kezd, de legelső sorban április 15-ikén Genfben terjeszti elő véderőjének növelésére vonatkozó kérelmét. A bécsi lapok értesülése szerint a továbbiakban elhatározták, hogy bevezetik az általános sorszási kötelezettséget, vagyis minden 21. évét betöltött ifjú köteles katonai bizottság előtt jelentkezni. A különböző alakulatok legénysége automatikusan kerül a bizottság elé és a Heimwehr, az Ostmärkische Sturmsharen a jövőben osztrák katonai felügyelet alá tartozik.

A párisi Information úgy tudja, hogy a stressai értekezleten közismertté válik Mussolininek az a szándéka, hogy

nem hajlandó Németország fegyverkezését korlátlanul megengedni.

Kész törvényes változásokhoz hozzájárulni, de nem veszedelmesekhez. A lap szerint Mussolini nem tiltakozik Ausztria fegyverkezése ellen, sőt ő indítványozza majd, hogy hallgassák meg Ausztria kiküldöttjét, aki esetleges német támadás elhárítása érdekében kéri az osztrák hadseregnek harmincezer emberrel való felemelését. A francia külügyminiszteriumhoz közelálló körökben egyébként elégedetten állapítják meg, hogy Eden kelet-európai körútja egész sor értékes mozzanatot eredményezett, amelyeket a stressai értekezlet előkészítésekor nem lehet figyelmen kívül hagyni.

A lapok cikkei szerint,

Eden látogatása nem annyira a keleti egyezményről állott összeköttetésben, mint inkább a dunai szerződéssel. Angliát ugyanis nagyon érdekli a Dunamedence kérdése és különösen az, hogy miképp itélik meg a Dunamedence helyzetét a kisantant államai.

Aziránt érdeklődött legfőképpen Eden lord, hogy mi a véleménye Benes külügyminisz-

BENES

ternek a dunai államok között jelenleg fennálló szerződésekről és hogyan lehetne az esetleges hibákon javítani. Csehszlovákia földrajzi fekvésénél fogva a német fegyverkezések kérdésében is érdekelve van, tehát a tárgyalások erre is kiterjedtek. Nyilvánvalóvá vált, hogy

Ausztria egyenjogúsítását az angol kormány biztosítani akarja és nem helyezkedik elutasító álláspontra Magyarország hasonló kívánságával szemben sem.

Benes külügyminiszter ma meghívást kapott Moszkvából, hogy látogasson el oda.

Az angol lapok cikkei megemlítik, hogy Benes csehszlovák külügyminiszter feltárta csütörtökön Eden lord főpecsétőr előtt Csehország ragaszkodását a védőszövetségek rendszeréhez. A Morningpost szerint

Benes emlékeztette angol vendégét Csehszlovákiának ama kívánságára, hogy a jelenlegi határokat minden körülmények között fenn kell tartani.

Különösen hangsúlyozta, hogy Csehország feltétlenül ragaszkodik Ausztria függetlenségéhez és térképen is kimutatta, hogy milyen komolyan fenyegeti Csehszlovákiát Németország bekerítési veszélye.

A Times szerint Eden lord közölte Benes külügyminiszterrel, hogy Németország és Lengyelország nem hajlandók semmiesetre sem aláírni a keleti paktumot, mire Benes kijelentette, hogy

a két ország vonakodása esetén Csehszlovákia csatlakozik a francia-szovjet egyezményhez.

Hozzátette azonban a csehszlovák külügyminiszter, hogy ez nem történik meg Laval francia külügyminiszter küszöbönálló varsói és moszkvai látogatása előtt. Ha azonban Lengyelország ezután sem változtatja meg magatartását, úgy a francia-cseh-szovjet szövetséget mindenesetre megkötik, ha csak elfogadható pótlást nem ajánlanak helyette.

A kisantant kifart a keleti egyezmény terve mellett

Párisi jelentés szerint Titulescu külügyminiszter ma Lavalnál volt ebéden. Délután a Quai d'Orsay-n dolgozott a francia külügyminiszterrel és munkatársaival.

Titulescu egyébként rendkívül élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki, közvetlen közelből figyeli a stressai értekezlet előkészítésének munkáját és állandó összeköttetésben áll Prágával, Belgráddal, valamint az általa képviselt más országok fővárosaival. Azzal a legutóbb felmerült kettős lehetőséggel kapcsolatban, hogy vagy európai egyezményt kötnek vagy körzeti egyezményeket létesítenek, a kisantant körében megjegyzik, hogy a Népszövetség keretében mozgó általános egyezmény megfelel a kisantant politikájának, de hangsúlyozzák, hogy **elsősorban a keleti egyezményt kell megvalósítani, amelyet utóbb ki lehet terjeszteni a többi államokra is.**

Londoni jelentés szerint az angol kormány a stressai értekezlet előtt még egy javaslatot tesz közvetítő kísérletként. Simon megegyeztet megkísérli a németeket bevonni a béke biztosítására irányuló kollektív rendszerbe, amely a Népszövetség ellenőrzése alatt állna. Utolsó felhívást akar intézni Németországhoz, hogy vegyen részt az európai biztonság felépítésében. Olaszország magatartása mindenben megegyezik Franciaországgal. A két nagyhatalom teljesen együttműköd.

Minden étkezés után...

... a kést, villát, kanalat megtisztítjuk. Hát a fogakat? Ezeknek is elmaradhatatlanul szükséges a rendszeres takarítás.

NIVEA fogpasztával

ápolja fogait reggel, este, sőt minden étkezés után is. Ragyogó fehér fogak és tiszta lélegzet tanuszkodnak a Nivea-fogpaszta jóságáról és hatásáról.

BEIERSDORF & Co. S. A. R., BRASOV

csak 22. nagy tubus ára

Becsületszó kötelezi a nemzeti-parasztpárt aradi hiveit, hogy nem vesznek részt Vaida akciójában

Titulescu is elléll Vaida akcióját, — mondotta Cosma elnök. — Az aradi csoport a párt legerősebb tagozata

Ma délelőtt tizenegy órakor a Dacia-kávéház különtermében Mihail Cosma ügyvezető alelnök elnöklétével és a kerületi főnökök részvételével mellett ülést tartott a nemzeti-parasztpárt aradi és megyei választmányja. Cosma alelnök ismertette a Vaida-konfliktus kirobbanásának előzményeit, majd pedig így folytatta:

— Azok, akik eltávoztak körünkől, csak akadályozták a munkát a pártban. A többiek pedig, akik itt maradtak, továbbra is hű és fegyvermezett katonái lesznek a nemzeti-parasztpártnak. Meg kell említenem azt is, hogy Titulescu Miklós is elléll Vaida akcióját. A nemzeti-parasztpárt dinamikus erőt képez, amely kivezeti majd az országot a nehézségekből.

A következő felszólaló Botioc Alexa dr. volt, aki rávilágított arra, hogy a régi erdélyi nemzeti-párt vezetője Iuliu Maniu volt és a nép most is kitart mellette. Adam Miklós ismerteti Mihalache paraszttámasz elmozdítását.

— Tervünk és célunk a parasztság élet-színvonalának emelése — mondotta — és ettől a célunktól semmiféle szélsőséges mozgalom nem tántoríthat el.

Ilie Ardelean szintén Vaida mozgalma ellen szólalt fel.

— Vaida hivei bármilyen eszközökkel küzdhetnek, — jelentette ki — a győzelem mégis a miénk, a nemzeti-parasztpárté lesz, mert a mi fegyverünk: a becsület és az igazság.

Augustin Lazar dr., Alexa Babescu nyugalmazott ezredes és Barsan Ioan bel-

ső szervezeti ügyekről beszéltek, majd pedig az egybegyűltek határozati javaslatot fogadtak el. Ennek értelmében a gyűlésen megjelentek

becsületszavukra fogadják, hogy a Vaida által megindított mozgalomban nem vesznek részt és kitaranak Mihalache és Maniu politikája mellett.

Az állandó választmány hű tagjai nevében ezt a határozatot a következők írták alá: Cosma Mihály, Teodorescu Constantin, Adam Miklós, Ardelean Illés, Vostinar Vasilie, dr. Botioc Alexa, dr. Lázár Ágoston, Bustea Cornel dr., Baner Ioan dr., Florean Popescu, Ion Popescu és Stan Nicolae, de aláírták a határozatot a gyűlésen megjelent kerületi főnökök is, számszerint negyvenen. Elhatározták az egybegyűltek azt is, hogy mindazokat, akik Vaida mozgalomban résztvesznek, nem tekintik a nemzeti-parasztpárt tagjainak, ezeket tehát kizárják a pártból.

Ezután azoknak kijelölésére került sor, akik a párt volt aradi parlamentereit és közgazdászait vezetőin kívül a bucaresti-i országos kongresszus Arad és Aradmegye képviselőiben résztvesznek. Ezek névsora a következő: Raicu Aurél dr., Vostinar Vasilie dr., Ardelean Illés, Baner Ioan dr., Bustea Cornel dr., Barsan dr., Florean-Popescu, Christea Ioan, Iovin Gheorghe, Popovici Gheorghe, Frunzache Nicolae, Popescu Ion. A gyűlés Cosma zárószavaival ért véget. Az alelnök hangoztatta, hogy az aradi csoport a párt legerősebb tagozata. A gyűlést banket követte.

Vaida és fegyvertársainak jövedelmei a kisebbségi vállalatokból

— A numerus valachicus vezéreinek harca az igazgatósági tagságokért —

Egyik cluji lap legutóbbi számában érdekes cikket ír, amiből közöljük a következőket: „Egyelőre nem valószínű, hogy a „numerus valachicus“-ból lesz valami, de az bizonyos, hogy a Vaida-féle élcsapat már az akció megkezdése óta néhány új igazgatósági tagsághoz jutott, a különös véletlennek közrejátszása folytán. A „tömegmozgalom“ egyelőre annyit elért, hogy néhány zsiros állást kapott, természetesen a magyaroktól, zsidóktól és szászoktól...”

„Három kimagasló vezére van a „numerus valachicus“ mozgalomnak, akiket az egész világ, ország ismer. Vaida Sándor volt miniszterelnök, Hatieganu Emil volt munkügyi és erdélyi miniszter és Tilea Viorel volt miniszterelnökségi államtitkár. A „tömegmozgalom“ vezetőinek helyzete ideálisan jó. Olyan nagyon jó, hogy kevés kisebbségi polgár dicsekedhetik az országban, hogy ennyire van mit aprítani a tejbe és lesz még öreg napjaira is, mint a fentnevezett három ur, akik meghirdették a harcot az igazgatósági tagságok meghódításáért. Véletlenül

kezünkbe került egy néhány adat. Hogyan is áll ez a három ur az igazgatósági tagságok tekintetében?

Nézzük előbb Vaida-Voevod Sándort. Ő eddig „csak“ a következő vállalatok igazgatóságainak volt a tagja:

1. Banca Marmorosch et Co. igazgatósági tag.
2. Banca Continental Bucuresti, az igazgatóság elnöke.
3. Romana-Americana petroleum termelő Rt., az igazgatóság elnöke.
4. Dermata bőrgyár Cluj X. igazgatósági tagja, ahonnan miniszterelnöksége előtt lemondott.
5. Albina brailai biztosítótársaság igazgatósági tagja.
6. Egyesült román nyomdaipari Rt. Bucuresti, igazgatósági tagja.

A fenti vállalatok évi tantiemjei tekintetében nincsenek pontos adataink. A Banca Marmoroschhoz Blanc Möríc vitte még be Vaidát, aki mellett még Iunian és Gr. Filipescu képviselték a politikai áramlatokat a bank igazgatóságában. A banknak 16 igazga-

tósági tagja között 1929-ben, a konjunktúra utolsó évében, fejenként

200.000 lej tantiemet és 300.000 lej reprezentációs, megjelenési, stb. díjat fizettek ki.

A Soc. An. Romana-Americanához Demeter Dobrescu dr. volt bucaresti-i főpolgármester protezsálta be Vaidát, aki így Rockefeller egyik jelentős európai vállalatában üzlettárs. 1928—1930. között a vállalat fejenként 300.000 lej tantiemmel jutalmazta igazgatósági tagjait.

A többi igazgatósági tantiemek egyelőre nem érdekelnek. Ebből a kettőből is ugyanis 800.000 lej jutott annak idején a volt miniszterelnöknek egy évben.

Hatieganu Emil valósággal halmozza az igazgatósági tagságokat. Jelen kimutatásban nem kevesebb, mint 15 kisebb-nagyobb vállalat szerepl. Ime, a lista:

1. Banca Salarialilor Publici (Köztisztviselők Bankja) Bucuresti.
2. Mezőgazdasági Bank Cluj.
3. Műasztalosárnyár Cluj.
4. Városi Téglaiüzem Rt. Cluj.
6. Astoria Hotel Rt. Cluj.
6. Dermata bőrgyár Cluj.
7. Iris porcellángyár Cluj.
8. Kolotaszegi Erdőipar Rt. Cluj.
9. Forestiera Romana Rt. Cluj.
10. Borszékfürdő Rt. Borsec.
11. Energia villamossági Rt. Bucuresti.
12. Turul Cipőgyár Rt. Timisoara.
13. László és Türk (Ady harisnyagyár) Cluj.
14. Szász Ödön cég Cluj.
15. Soc. An. pt. Filmurile Pedagogice (Pedagógiai filmkészítő Rt.) Bucuresti.

A fenti vállalatok közül nyolc zsidó tőkejű. Hatieganunak

ezek a tagságok minimális számítás szerint évi 1.000.000 lej jövedelmet hoznak,

amibe természetesen nincs beszámítva az, hogy mint a Dermata bőrgyár jogtanácsosának, horribilis ügyvédi honoráriumok jutnak.

A „numerus valachicus“ triász harmadik, legfiatalabb és legtehetségesebb tagja Tilea Viorel dr. még a negyvenen innen van. Az igazgatósági tagságai azonban ellentmondanak ennek a fiatalágnak. Tilea Viorel korát meghazudtoló megfontoltsággal hódította el az igazgatósági tagságokat az „idegenektől“ és mint alábbi számokból kiderül, ez a szám állandóan növekedőben van.

1. Forestiera Romana vezérigazgató elnöke.
2. Comertul Iemului vezérigazgató elnöke.
3. Mezőgazdasági Bank Cluj, igazgatósági tagja.
4. Grupul Rt.-nak, a CFR. egyik alvállalatának igazgatósági tagja.
5. Astra gépgyár Arad, ahová a numerus valachicus program meghirdetése után egy héttel választották be igazgatósági tagnak.
6. Dermata bőrgyár v. ig. tagja (lemondott).
7. Set, export-import cég és még egy újonnan alakult export-import cég, amelynek nevét nem találtuk meg a kimutatásokban, mert egészen frisskeletű.

Ezek az eddigi eredmények

Kimondotta a sürgősséget

a városvezetés a Mera & Co.-cégnek a városi autobusüzemekkel kapcsolatos ajánlatának letárgyalására

A Mera & Co.-cég, amely, mint ismeretes, bérleti ajánlatot tett a városi autobusüzemekre nézve, a városvezetésnek azzal az elhatározásával kapcsolatosan, hogy hét új autobuszkocsit kíván vásárolni, egy újabb ajánlatot tett a város vezetésének. Ebben az ajánlatban a cég bejelenti, hogy négy darab teljesen modern autobuszkocsit bocsájt a város rendelkezésére, attól függetlenül, hogy megkapja-e a bérletet, vagy sem. Az új kocsik bérösszegét városi szakértőkre bizza.

A Mera & Co. újabb figyelemreméltó ajánlatával kapcsolatosan, melyre még lesz alkalomunk a közeljövőben teljes részletességgel visszatérni, a városvezetés pénteki ülésén dr. Czettel Lajos tanácsos kérte a sürgősség kimondását a letárgyalására nézve. A városvezetés a javaslatot magáévá tette és elhatározta, hogy az ajánlattal mielőbb foglalkozni fog.

Belgiumba utazott a francia pénzügyminiszter, hogy segítsen a zuhanó belga és luxemburgi frankon

LUXEMBURGBÓL jelentik: A belga frank értékesítése a luxemburgi frank értékének csökkentését vonta maga után. Néhány napi bizonytalanság után, most a bizalom újból kezd visszatérni. A kormány egyébként nagyhercegi rendelet formájában felhatalmazást kapott arra, hogy végrehajtsa a bank-

VAN ZEELAND
belga miniszterelnök

jegyszaporítást. A felhatalmazás értelmében egyelőre csak 20 millió luxemburgi frank értékű bankjegyet nyomnak.

Marchandea francia kereskedelmi miniszter ma Brüsszelbe utazott, ahol Van Zeeland belga miniszterelnökkel a belga frank értékesítése folytán előállott helyzet ügyében fel akarja venni a tárgyalásokat.

Ujabb büntetésekkel

sújtott kisebbségi vállalatok

Bucurestiből jelentik: A nemzeti munka védelméről szóló törvény alkalmazását ellenőrző bizottság ma ismét folytatta a benyújtott kimutatások felülvizsgálását. A bizottság több vállalatot súlyosan megbüntetett, mert azok a törvény utasításait nem tartották be, sőt kimutatásaikkal félre akarták vezetni az ellenőrző fórumokat. A „Carmen” cipőgyárat 50.000 lej pénzbírsággal sújtották. Megbüntették ezenkívül Telmann Vilmos brasovi, Metz sibiui, Lange Carol chisinaui vállalatát, valamint a cluji vasöntő és gépgyár részvénytársaságot is.

A Patinaj-klub ötvenezer lejes birságának ügye a törvényszék előtt

Kell-e látványossági adót fizetni a korcsolyázók jegye után?

Az aradi törvényszék ma tárgyalta az aradi Soc. de Patinaj korcsolyázó egyesület 50 ezer lejes birságának ügyét. Mint ismert, az aradi pénzügyigazgatóság 50 ezer lejes bírsággal sújtotta a klubot, azzal az indokolással, hogy nem fizette le a látványossági adót a korcsolyázóknak kiadott jegyek után. Az egyesület megfellebbezte a birságot és az ügy ma került tárgyalásra. A Patinaj-klub nevében dr. Barbatei Teodor kérte a birság megsemmisítését és arra az álláspontra helyezkedett, hogy sportolókat nem lehet látványossági adóval sújtani.

— Ugyanezen az alapon — jelentette ki — a futballozóknak vagy repülőknak is hasonló adót kellene fizetni. Érthető, ha sportmunkatványok alkalmával a nézőket megadóztatják, de a sportolókat nem lehet ilyen alapon külön adó alá vonni.

Hivatkozott a bucaresti-i törvényszék elvi döntésére, amelyet az egyik fővárosi strand ügyében hozott, ahol viszont a strandolókat akarták látványossági adó alá vonni. A bíróság elutasította ezt az álláspontot és kimondta, hogy a strandolók nem kötelesek ilyen adót fizetni. Egyben beterveztett egy bizonyítványt, amely szerint az aradi korcsolyázó egyesület tagja a Korcsolyázóegyesületek Szövetségének és mint ilyen, mentes a látványossági adó fizetésére alól. A pénzügyigazgatóság nevében Hanciu a birság fenntartását kérte, azzal az indokolással, hogy a klubtagoknak nem kellett jegyet váltaniuk, csak az idegeneknek s ez esetben érvényes a látványossági adó fizetésére vonatkozó rendelkezés. Barbatei dr. replikája után a bíróság április 12-ikére halasztotta az ítélethirdetést.

VICHY ÁSVÁNYVIZEK
A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI

VICHY CELESTINS
CUKORBAJ, VESE- ÉS
HÓLYAGBANTALMAK,
KOSZVENY ÉS ARTRI-
TIZMUS GYÓGYÍTÁSÁRA.

VICHY GRANDE GRILLE
MAJBAJOK ÉS EPE-
BANTALMAK ELLEN.

VICHY HOPITAL
GYOMOR- ÉS BELBANTAL-
MAK GYÓGYÍTÁSÁRA.

VICHY
CELESTINS

KAPHATÓ MINDEN FÜSZERÜZLETBEN ÉS GYÓGYSZERTÁRBAN

Főlelekt Erdély részére: Kardos Múlos, Utóda Timisoara-Arad

Kétmilliárd és 96 millió lejt fizet a kormány Skodának

Tizenöt és fél százalékkal olcsóbb árakat tartalmaz az új szerződés mint a régi — Vita a cenzuráról a Kamarában

Bucurestiből jelentik: A képviselőház mai ülésén Tatarescu miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében a kormány felhatalmazást kap arra, hogy a pilseni Skoda-művekkel tüzérségi hadianyag és munició szállítására vonatkozólag szerződést kössön. Iamandi törvényjavaslatot nyújt be az orvosi akadémia felállításáról. Plessia azt kéri, hogy

a cenzura ne engedélyezze, hogy alapvető intézményeinkről, mint például az alkotmányról is polemikák folyjanak a sajtóban és egyben tiltsák meg az alkotmánymódosításra vonatkozó híreket.

Madgearu: Az lenne a helyes, ha a cenzurát teljesen megszüntetnék.

Argetoianu arra világít rá, hogy az egymásnak ellentmondó intézkedések következtében a polgárok nem tudják, hogy miképpen állítsák ki adóvallomásaikat. Constantinescu-Militari többségi kéri, hogy az ugynevezett „vadu comercial“-t még az üzletbérleti szerződések lejártá, tehát április 23-ika előtt hozzászabítsák meg.

Az új Skoda-szerződés végösszege 608 millió 621 ezer 342 csehkoronára emelkedik. Ebből levonásra kerül a bélyeg- és bejegyzési illeték, úgy hogy

a tényleges összeg 599 millió 58 ezer 606 csehi korona, amelyet tíz részletben fizet ki az állam.

Annak a törvényjavaslatnak, amely a szerződés ratifikálását célozza és amelyet a miniszterelnök ma terjesztett a képviselőház elé, az indokolása kifejti azokat az okokat, amelyek miatt az 1930-as

szerződést felbontották és egyben rávilágít arra is, hogy a jelenlegi szerződés 15.5 százalékkal alacsonyabb árakat tartalmaz.

Az a parlamenti bizottság, amely a Grigorescu által a Skoda-ügyben előterjesztett határozati javaslatot tárgyalta, ezt

a javaslatot jóvá hagyta és a képviselőház elé utalta.

A bizottság hozzájárul ahhoz is, hogy Cihosky tábornok, annak ellenére, hogy jogszerinti szenátor, a képviselőház előtt is felszólalhasson és védekezhesen. Ugyancsak felszólal Popovici Mihály is, aki tudvalevőleg képviselő. A határozati javaslatnak a képviselőház plénuma által történő megszavazása után, azt a Semmitöszék elé terjesztik. Ez a javaslat foglalja tudvalevőleg magában Cihosky tábornok és Popovici volt igazságügyminiszter vad alá helyezését.

Makkai Sándor püspök Aradon

A Kölcsey-Egyesület november óta rendezett nagyértékű előadásainak sikerét vasárnap délután a Kulturpalotában betetőzi azzal, hogy sikerült egy előadásra megnyernie az erdélyi református egyházkerület tudós és szépirodalmi püspökét, Makkai Sándort, Makkait, aki most először lesz Aradon, mint regényíró az aradi olvasóközönség jól ismeri. A 10 év előtt megjelent „Ördögökér” című történelmi regénye nálunk is ismertté tette az akkor még csak 35 éves író nevét, de a tavaly egymásután megjelent két történelmi regénye: a „Táltos király” és folytatása, a „Sárga veszedelem” a népszerű, keresett írók sorába emelte. A Kölcsey-Egyesület kulturpalotai könyveinek olvasói a tanulmányíró püspököt is örömmel olvassák. „A magyar faj sorsa” címen Adyról írt szép munkája 7 év után is sokat keresett mű és erdélyi tanulmányai, melyeket „Bethlen Gábor lelki arca”, „Magunk revíziója” címen az utóbbi években közreadott, eredeti meglátásukkal megragadó olvasmányok. Nagyszámú vallásos művei mellett nagy a sikere emelkedő útja, melyet a 22 éves Makkai verseskötetének kiadásával 1912. óta máig megjárta. A Kölcsey-Egyesület kitünő vendége ma, szombat délután érkezik Aradra irótársával, Szentimrei Jenővel, a vasárnapi irodalmi délután másik előadójával, Makkai püspököt az aradi református egyház képviselői is fogadni fogják az állomásnál, mert vasárnap délelőtt az istentiszteleten a református templomban prédikálni fog a főpap. Az aradi magyarságnak vasárnap módja lesz meghódolni Makkai tehetsége előtt.

Ujabb választási eredmények Magyarországon

Budapestről jelentik: A késő esti órákban hirdették ki a debreceni választás eredményét, amely szerint Debrecen képviselővé Lázár Andor dr. igazságügyminisztert, gróf Festetics Sándor nyilaskeresztet és Györki Imre szociáldemokratát választották meg. Miskolc képviselői Eckhardt Tibor független kigazdipárti és Reisinger Ferenc szociáldemokrata lettek.

LÁZÁR A SPIRITUS

Bandita — a rulettasztalnál...

Százezer lejt vesztett Coroiu, a hirhedt bandita a sinaiai játékkaszinóban

Szenzációs leleplezések Coroiu utazásairól — Feltékenység törte ketté a romantikus bandita-karriert — Eddig husz rablást ismert be

Botosaniból jelentik: Az egész megyében izgalommal lesik a híreket Coroiu Gheorgheról, az elegáns banditáról, aki esztendőkönt át tartotta rémületben a környéket. Coroiu kihallgatása egész napon át folyik, eddig husz rablást ismert be, a legnagyobb zsákmány 1934. augusztusában került a kezébe, amikor a botosanimegyei Targul-Stefanesti községben három kereskedőt rabolt ki és többmillió lej készpénzt és ékszert vitt el. De bizonyos, hogy sokkal több büntény terheli Coroiu lelkiismeretét. A bandita kihallgatása során közölte, hogy tudja, kinek köszönheti kézrekerítését. Nőnek. Egy feltékeny asszonynak. És egy kártyavetőnőnek. Az ő előadása szerint elárulása így történt:

Volt szeretője, Cracana Mária iasli asszony tudomást szerzett arról, hogy a bandita más nőbe szeretett és hogy gyakran látogatja meg Ionescu Adélát, az új barátnőt. Elment egy kártyavetőnőhöz, aki azt tanácsolta, felejtse el Coroiut, mert mást szeret. Elkéseredésében a volt szerető elárulta a bandita rejtekhelyét.

Tényleg így történt-e, egyelőre még nem tudni.

Adam ügyész előtt tegnapi kihallgatása alkalmával érdekes vallomást tett arról, hol járt üldözésének két esztendeje alatt. Elmondta, hogy megfordult Iasiban, Focsaniban, Tecuciban, Cernautiban, sőt Brasovig is eljutott. A továbbiakban feltűnést keltő kijelentéseket tett. Bevallotta ugyanis, hogy 1934. szeptember 15-ikén kifosztotta Fischer Abrahám kereskedőt, majd

egyenesen Sinaia-ba utazott, ahol látogatást tett a játékkaszinóban. A rulett-termet is felkereste és szerencsét próbált. Itt azonban nem volt szerencséje, néhány óra alatt százezer lejt vesztett el.

Ez a szerencsétlenség elvette kedvét a további sinaiai időzéstől, továbbutazott Brasovba, majd visszament Sulitára barátnőjéhez, Ionescu

Adélához. A vallomás nagy feltűnést keltett és most abban az irányban folytatnak nyomozást, hogy tényleg Sinaia-ban járt-e a bandita.

A továbbiakban Coroiu elmondta, hogy Cernautiban összeköttetést talált egy titkos nemzetközi társasággal, amelynek tagjai a világ leghirhedtebb betörői. Az ő segítségük-höz folyamodott, hogy elhagyhassa az országot és valamelyik világvárosban folytassa tevékenységét. Tervének keresztülvitelét azonban letartóztatása megghiúsította.

Coroiu megadta a társaság székhelyének pontos címét és közölte a vezetők nevét. Ezeket a rendőrség már le is tartóztatta.

Tegnap a fotóriporterek új felvételeket készítettek a banditáról.

— Ne haragudjanak az urak, hogy nem mosolygok — mentette ki magát Coroiu — de most nincs valami tulságos jókedvem. Mindenesetre sok munkát adtam eddig az uraknak. És őszintén beismérem, hogy a hírnevet az újságíróknak köszönhetem...

Kihallgatták egyébként a bandita barátnőjét is. Ionescu Adéla huszéves, feltűnően szép leány, akiről senkisémet sejtette, hogy szoros kapcsolatok fűzik Coroiuhoz. A banditának nagybátyja, Ionescu Miklós az állatorvosi hivatal titkára mutatta be és számos esetben mulattak együtt. A leány apja értékes felvilágosításokkal szolgált Coroiunak arról, hol található nagyobb összegeket. Ionescu Adéla: a romantizmusra hajló leány hőst látott Coroiuban, az üldözött banditában, akinek szerelmét ajándékozta...

Az újságírók meglátogatták azt a lakást, ahol a banditát elfogták. Kivülről szerény ház... bent azonban luxus. Értékes perzsaszőnyegek díszítik az elegánsan berendezett lakást, az egyik asztalon patetón a legmodernebb jazz-lemezekkel. Az egyik szekrény mellett nagy hőrind, telve selyempizsamakkal és a legelegánsabb selyemingekkel... Coroiu szerette a luxust...

Letartóztatták a haramia büntársait is

A hivatalos jelentések szerint egyébként azt a csendőraliszteket, akinek Coroiu elfogatása alkalmával incidense támadt az ügyésszel, fegyelmi bíróság elé utalták. A vizsgálat során egymásután tartóztatnak le olyan embereket, akik eddig közbecsülésben állottak, akikhez a gyámnak még árnyéka sem fért, de akikről Coroiu kérelhetetlen tárgyilagossággal bizonyítja, hogy büntársai, orgazdái vagy legalább is rejtegetői voltak.

Ma Coroiu egy magas közhivatali állású egyénnek nevét jelentette be az ügyészségen, akiről azt állítja, hogy mindig tudta, hol rejtezik és hogy ennek a köztisztviselőnek hatalmas összegeket fizetett ki hallgatási díj fejében.

Tegnap Manoil csendőrezredes tett vallomást, akinek igen nagy érdemei vannak abban, hogy Coroiu kézrekerült. A bátor csendőrezredes kissé megtépázza Coroiu babérait, ugyanis a következőket vallja róla:

— Coroiut a szegények gyámolítójaképpen és a vértől tisztakezű ember szerepében állítottam...

Kínai kommunisták előrenyomulása

Hong-Kongból jelentik: A kormánycsapatok és a kommunisták között súlyos harcok dülnek. A legutóbbi csata során a kormánycsapatok 3 ezer embert veszítettek. Az összes idegeneket felszólították, hogy a tartomány székhelyére, Ansunba meneküljenek. A kormánycsapatok állandóan hátrálnak és a kommunisták előérsei már Ansun környékén cirkálnak.

ja be önvallomása. A magam részéről határozottan állítom, hogy

Coroiu keze korántsem oly tiszta az embervértől, mint ő azt elhitetni szeretné.

Gurandánál szemben állottam Coroiuval, én két emberemmel, ő banditái élén és akkor Coroiu volt az, aki először rámlott, sőt meg is sebesített, golyója nyomát ma is őrzöm. Dealul-Mareban, ahol huszonnyolc szekéren vonuló vásáros csoportot támadott meg fegyverrel, Coroiu ez alkalommal személyesen lötte le saját nagybátyját. Ő lötte agyon Áron haimai kereskedőt, ő ölte meg az ifjú Brullt. Nem tudom, miféle hangulatkeltés okából híreszteli Coroiu, hogy csak zsidókat rabolt ki, de ez is merő hazugság.

Coroiu egészen közönséges bandita, akinek semmiféle meggondolásai, vagy elvel nem voltak.

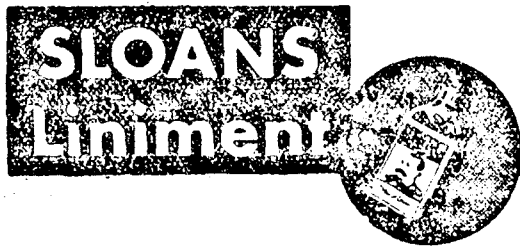
A bandita ma bejelentette, hogy nagy titkot akar elárulni még, azonban ezt csak Manastireanu védő és Adam ügyésznek hajlandó elmondani. Goldmann User kereskedő kihallgatása alkalmával elmondta, hogy Coroiu ékszeréin kívül 600 ezer lejt rabolt el tőle, ezt a pénzt egyébként Maxim softőrnél meg is találták. A Coroiu házigazdájánál talált pénz Fischer nagykereskedőé. A mai napon letartóztatták Petrea Péter harlauri jószágigazgatót, miután megállapítást nyert, hogy ő írta a bandita megbízásában és nevében a különböző fenyegető leveleket.

Csak eldörzsölni és a fájdalmak alább hagynak!

A reuma, az ischiás, a hát-, izületi- és az izomfájdalmak kétségbe ejthetik az embert. Mint a megváltás hat ezen esetekben egy pár csepp Sloan's Liniment! Millió esetben vállalt be, biztos és azonnali hatása miatt az egész világ értékeli. Még ma tegyen egy próbát,

EGY ÜVEG VOLT ÁRA LEI 75
ÚJ MÉRSÉKELT ÁRA ÜVEGENKÉNT
LEI 60

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Egy üveg ára 60 Lei.

Dr. Pacha Agoston püspök Aradon

Kezdődnek a népmisziók — A megnyitó ünnepségeket dr. Pacha Agoston megyéspüspök tartja

Ma, szombaton este hét órakor vonulnak be Péter Lukács Mansfréd, dr. P. Vitéz Berárd és P. Szöcs Dénes ünnepélyesen a minoriták templomába, ahol ünnepélyesen a Sancte-val kezdődnek a missziós beszédek. A missziós-atyákat dr. Pacha Agoston püspök vezeti a templomba, ahol átadja nekik az igehirdetés hatalmának jelvényeit: Az evangéliumos könyvet és a stólat. Ezután a püspök a híveknek tart beszédet, akiket a misszióban való kitartó és áhitatos részvételre buzdít. Ezután következik a bevezető missziósbeszéd, melyet P. Lukács Manfred, a szent misszió vezetője mond. A misszió ezután vasárnap folytatódik és változatos programmal az egész héten át tart. Közöljük az első napok sorrendjét:

Április 7., vasárnap: Négy missziós beszéd lesz és pedig reggel 7 órakor, továbbá a 10 órai napvise alatt, délután 4 órakor és este 7 órakor. A délután 4 órai beszédet a missziós atya a szülők részére tartja. A plébániahivatal bizalommal hívja meg erre a beszédre mindazokat az apákat és anyákat, akiknek nevelés alatt álló gyermekeik vannak.

Április 8., hétfő: Dél előtt 7 órakor és 11 órakor lesznek beszédek. A 11 órai beszéden az elemi iskolás tanulók vesznek részt és ez a beszéd a gyermekek kötelességeit tárgyalja a szülőkkel, tanítókkal és önmagukkal szemben. Az esti beszéd fél 8 órakor lesz.

Április 9., kedd: Reggel 7 órakor lesz az első szentbeszéd, a másik pedig délután 4 órakor, a házialkalmazottak részére. A plébániahivatal ezután is kéri a háziasszonyokat és a munkaadókat, hogy alkalmazottaikat buzdítsák a beszéden való megjelenésre. Az esti beszéd fél 8 órakor lesz.

Gradisten és Ségában a misszió vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik, a második beszéd délután 4 órakor lesz. A többi napokon napoként csak egy szentbeszéd lesz, este 7 órakor.

Ursu dr.: Rövidesen kiírják az aradi községtanácsi választásokat

Valóban: fokozódó tempóban épül a gradistei viadukt is — Parecz Béla dr. a színház tatarozásának érdekében járt közben a város vezetőjénél

Parecz Béla dr., az aradi Magyar Párttagozat elnöke, pénteken délelőtt kérdést intézett dr. Ioan Ursu interimárbizottsági elnökhöz az 1935—36. költségvetési év előirányzataira vonatkozólag. Ursu dr. kijelentette, hogy az új városi költségvetés összeállításának munkája javában folyik már az illetékes városi ügyosztályokban és ha elkészül, úgy rövidesen Bucurestibe utazik, hogy személyesen hagyassa jóvá a belügyminisztériumban. Parecz dr. az új költségvetés tételének összeállításával kapcsolatban arra hívta fel a város vezetőjének figyelmét, hogy

a Városi Színházban több olyan sürgős frissítési munkára volna szükség, amelyet tovább már hajosan lehetne halasztani és így helyes volna, ha ezekre vonatkozólag a város megfelelő összeget venne fel az új költségvetésbe.

Igy át kellene frissíteni a nézőtéri széksorok bársony-, illetve plüssburkolatát, ki kellene javítani a fűtőszervezetet és az ajtók, ablakok nyílásainak kellő átalakításával végre is lég-huzamentessé kellene tenni az egész színházat. Ursu dr. ígéretet tett, hogy a lehetőség szerint, bizonyos összeget felvesz ezekre, a színházi költségekre is.

Kijelentette egyébként a város vezetője azt is, hogy

a közeljövőben most már sor kerülhet

Selyemharisnyát, férfi- és gyermek harisnyát, bőr- és cérna-kezttyűt, selyem kombinét és reformnadrágot, szvettart és divat bluzokat legolcsóbb árban

Aradon a községtanácsi választások lefolytatására is.

Konkrét időpontot ezidőszerint még nem volt módjában közölnie, de az bizonyosnak látszik, hogy néhány héten belül rövidesen kitűzik a községtanácsi választások időpontját. Mint köztudomásu, az aradi községtanácsi választások időpontja és a vasuti viadukt között szoros összefüggés van. A város vezetőjének a választásokra vonatkozó kijelentéseit megerősítik a viadukt helyreállítására vonatkozó munkálatok is, amennyiben

a napokban érkeztek meg Aradra a pitești-i vasuti műhelyekből a vasuti átjáró alsó vasvázának egyes traverzei is, melyeknek beépítése máris folyik.

Bizonyos, hogy amint kívánatos a községtanácsi választások kiírása a polgári önkormányzat elvének szempontjából, ugyannyira célirányos volna, ha az új városi költségvetésbe nemcsak az aradi színház, hanem több más középületünk tatarozására is megfelelő összeget venne fel a város az új költségvetésbe. A legjellemzőbb az az adat, hogy csupán a híres Kulturpalota teljes rendbehozatalára is,

másfél millió lejre volna szükség.

A fenti kérdések megoldása a közeli napokban föltétlenül kialakul és az is bizonyos, hogy a célkitűzések megvalósítása nem a jószándékon, hanem a pénzkérdésen dől el.

Bogyó A.-nál Str. Eminescu 1. Corso-mozgó mellett. 1056

Levonásokat eszközölnek az aradi tanárok és tanítók adóbonjaiból

— Egy adminisztratív tévedés következményei —

A nyugdíjas tanárokat és tanítókat, illetve ezek özvegyeit az adóbonok kiosztásánál meglepetés érte, amennyiben az általuk eredetileg kérvényezett és nekik járó összegnél kevesebb névértékű adóbont utaltak ki számukra. Emiatt sok panasz hangzott el, mert a nyugdíjasok nem tudták magyarázatát adni annak, hogy miért került sor erre a levonásra.

Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött a pénzügyigazgatóságon ebben az ügyben és a következő felvilágosításokat kapta:

— A jelenlegi levonás tulajdonképpen az aradi tanfelügyelőség egy 1932. évi adminisztratív tévedésének korrigálása végett történt, 1932-ben ugyanis a Iorga-kormány leszállította a nyugdíjakat. Ezt a leszállítást azonban nem az akkori nyugdíjak alapján eszközölték, hanem az aktív tanítók és tanárok fizetéséhez arányították. Minden egyes tanítónak és tanárnak, illetve ezek özvegyének ekkor bizonyítványt kellett hozniuk a tanfelügyelőségtől, amelyben ez igazolta, hogy rangfokozatuknak megfelelően mennyi egy aktív tanár, vagy tanító fizetése. Az 1932. évi költségvetés akkor — januárban — még nem érkezett meg Aradra és a tanfelügyelőség a bizonyítványokban a régi költségvetésbe beállított, magasabb fizetéseket tüntette fel. Természetesen ez teljesen jóhiszeműen történt, mert ekkor még nem tudhatták, hogy a kormány az 1932. évi költségvetésben a fizetéseket is leszállítja és főképpen azt nem lehetett tudni, hogy ez a leszállítás milyen mértékben történik. A nyugdíjak leszállítását tehát az említett bizonyítványok alapján számították ki. Csak később, októberben derült ki, hogy ez a kalkuláció téves volt és hogy, a

nyugdíjasok a költségvetésben feltüntetett összegnél magasabb illetményeket vettek fel. A nyugdíjasok ezen az alapon kilenc hónapig kapták a nyugdíjakat. Illetve az első félévre nem kaptak nyugdíjat és ezt az összeget adóbonokkal kívánta rendezni a kormány. Amikor 1932. októberében a tévedés kiderült, akkor az aradi pénzügyigazgatóság közegei a többletet csak a készpénzben kifizetett három hónapra vonták le, míg az első szemeszterre vonatkozólag úgy döntöttek, hogy ennek levonása az adóbonok kiutalásakor történik meg. Erre került most sor és ezért osztottak ki a tanárok és tanítók között kevesebb adóbont, mint amennyire számítottak. Egy régi adminisztratív tévedést korrigáltak ezzel. A nyugdíjasok ilyen körülmények között jobban jártak, mint hogyha a különbözetet készpénzjárandóságukból vonták volna le.

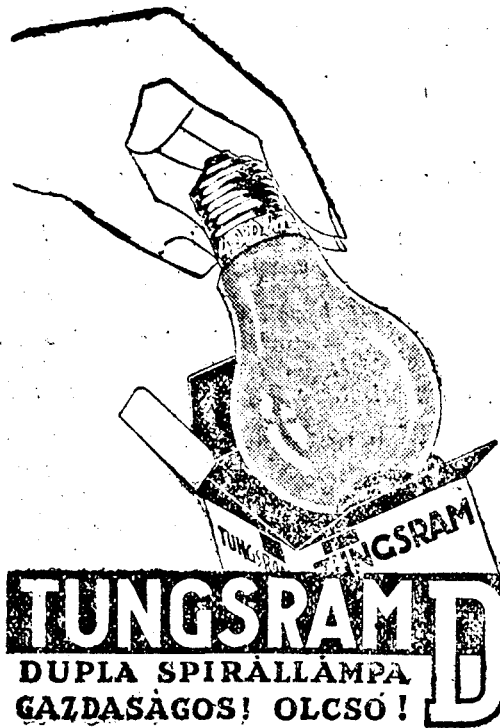
Numerus nullust

követelnek a zavargó bucuresti-i egyetemi hallgatók

Bucurestiből jelentik: Az egyetem orvosi fakultáson az antiszemita mozgalom olyan méreteket öltött, hogy az egyetemi tanács hat napra, április 10-ikéig felfüggesztette a tanításokat. A tanács a keresztény orvostanhallgatók legutóbbi manifesztumának kérdését tárgyalva, elhatározta, hogy a mozgalom vezetőit fegyelmi tanács elé állítja. A kiáltványban az orvostanhallgatók numerus nullust követelnek és kijelentik:

— Az egyetemre vagy csak keresztények, vagy csak zsidók fognak járni.

A mai napon több incidens történt, a zsidó hallgatókat megtámadták és tetteleg bántalmazták.

Helyszíni szemlét rendelt el a vizsgálóbíró az adeai véres verekedés ügyében

Szombaton reggel száll ki az ügyészi bizottság az aradmegyei községbe. — Tisztázást nyer, ki verte meg a csendőraltiszte

Napok óta folyik a vizsgálat az aradi elsőszámu vizsgálóbírói kabinetben az adeai véres verekedés ügyében, amelyből kifolyólag — mint ismeretes — tíz letartóztatás történt. A letartóztatottak között szerepel Kis F. Sándor községi bíró is, akit azzal vádolnak, hogy a csendőrkáplárt fejbeverte. A védelem kérésére Seracu Adrian vizsgálóbíró az ügyészséggel egyetértve ma délben helyszíni szemlét rendelt el. Bizottság száll ki az adeai szövetkezet vendéglőjébe és a helyszíni kihallgatások alkalmával igyekszik tisztázni, ki verte meg a csendőraltiszte.

A bizottság tagjai: Seracu vizsgálóbíró, Gutunoiu ügyész, Chioru jegyző és Barbatei Teodor dr. védő szombaton reggel fél nyolc órakor indulnak autón Adea községbe. Magukkal viszik az ügy két fővádlottját: Kis F. Sándor községi bírót és Kis L. Antalt is, akiknek jelenlétében folyik le a helyszíni vizsgálat. Az aradmegyei községben nagy érdeklődéssel várják a szombati eseményeket.

CENTRAL Fél 6. fél 8 és fél 10 órakor

A vig özvegy

Jeanette Macdonald, Maurice Chevalier

CORSO D. u. 3 órától

A vörös asszony

Sylvia Sidney Gene Raymond

URANIA D. u. 3, 5, 7½ és 9¼ órakor

A vig özvegy

Jeanette Macdonald, Maurice Chevalier

SELECT D. u. 3 órától

A vén kujon.

Főszerepben Harry Baur.

— **Revolveres betörés egy budapesti napilap szerkesztőségében.** Budapestről jelentik: Ma reggel 8 órakor az „Új Magyarország” című lap szerkesztőségi szolgálója, amikor bement a szerkesztőségi helyiségbe, hogy a takarítást elvégezze, két idegen ismeretlen embert talált ott. Mindketten revolvert rántottak és távozásra szólították fel a megriadt szolgát és feleségét, akik ki is mentek néhány percre, majd nemsokkal utóbb visszamentek a szerkesztőségbe, amely akkor már üres volt. A szolga csakhamar észrevette, hogy a vasszekrényt az idegenek feltörték. Azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki és megállapították, hogy a betörők 7200 pengőt vittek magukkal. A rendőrség még nem jutott nyomára a betörőknek.

— **ZÜRICH ZÁRLAT:** Páris 20.38, London 15.01, New-York 309 és háromnyolcad, Milánó 25.67 és fél, Amsterdam 207.85, Berlin 123.95, Bécs — Prága 12.91, Varsó 58.25, Belgrád 7.02, Bucuressti 3.05, Budapest —

— **Esküvő Roth Klári és Klein Miklós** április 7-én, vasárnap délután 3 órakor tartják esküvőjüket a Str. Gojdu 4 szám alatt. Ismerőseiket és jóbarátaikat ezuton hívják meg.

— **Akit másodszor ítéltek el életfogytiglani kényszermunkára.** Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i esküdtszék ma tárgyalta Veres Miklós ügyét, akit már egy ízben életfogytiglani kényszermunkára ítéltek. Egy évvel ezelőtt azonban Magyarországra szökött és onnan csak hónapok a tért vissza. Oradean felismerték és elfogták, majd pedig Bucuresstibe szállították, azzal a feltétellel, hogy 1929. december 11-én ő meg Sufirin Amália bucuresti-i öregasszonyt Veres ezuttal bevallotta tettét és az esküdtszék életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Több büncselekményeiért szintén felelősségre vonják.

— **Elűtött a Lipova—timisoarai autobusz egy gyermeket.** Lipovaról jelentik: Sulyos autobusz-elgázolás történt tegnap délután Timisoara közelében. A lipovai autobusz, mely délután 5-kor indult Timisoráról Ujszentes közelében elgázolt egy 6 éves gyermeket, akit az autobusz azonnal felvette, hogy beszállítsa Timisorara, de a gyermek utközben az autobuszon kiszendvedt. A sofőrt előállították és letartóztatták.

— **A Svábhegyi szanatórium** Budapest centrumától 12 percre fekszik. Kurája pontos betartása mellett élvezheti egy ragyogó világáros örömeit.

— **Nagyszabású autót épül a Balti-tenger mellett.** Stockholmból jelentik: Az északi államok kiküldöttjei Stockholmban a napokban vitatták meg a Balti-tenger körüli nagyszabású autót létesítést. Elhatározták, hogy Hamburgból kiindulva, Kopenhága érintésével, Stockholmig és innen végig Norvégia egész területén és legszebb részein, finn területre érve, majd tovább Oroszországon keresztül Talinon, aztán Rigán át haladna az óriási autót, amelynek végső megállója Berlin lenne. Ennek az autóknak kiépítése lehetővé tenné a kirándulók számára, hogy 8 fővároson keresztül haladva olyan természeti szépségekben gyönyörködhesseik, amelyben eddig autósoknak aligha volt részük.

— **Ha fáradt és izgatott, ha a hasban feszülés érzed, akkor igyék reggelként éhgyomorra egy pohár természetes „Forenc József” keserűvizet,** mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bégázfelgyűlést s elhárítja a vértörlődéseket.

— **A lipovai Zsidó Nemzeti Szövetség kulturális helyecsoportja** tegnap tartotta rendes havi kulturstélyét az iskola tanácstermében, melyen igen sokan jelentek meg. Elsőnek dr. Hoffmann Miksa főrabbi neje tartotta meg gondosan összeállított, pompás előadását. Utána dr. Perlusz József tartott beszédet „A zsidóság átrétegződése” címmel. Lebilincselő előadása nagy hatást váltott ki. Schwartz Jenő a Herzl seminárium alkalmából Herzl: „Zsidó állam” című könyvéből idézeteket olvasott fel és kommentált. Az estnek nagy sikere volt, melyet május első szerdáján egy újabb követ.

— **Kincsnél, gazdagságnál is többet ér a valódi DIANA.** Egészséges és beteg egyformán áldja a DIANA jó hatását.

— **A Lantos-telepi tekepályát,** mely teljesen át lett alakítva, április 7-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel nyitják meg. Ez alkalommal egy bárány lesz kijátszva. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— **Ma az alatti gyógyszerárak tartanak ünnepi szolgálatot:**

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Bulavardul Regele Ferdinand.

E NŐ NAPONTA VARROGÉP MELLETT ÜL...

A legutóbbi időkig alig öt-hat ezer leit tudott megtakarítani és állandóan érezte az élet keserűségét. Egy nap azt olvasta az újságban, hogy egy kömives milliomos lett, mert játszott az Allami Sorsjátékon; a varronó félbe hagyta a munkát, 200 leit adott egy negyed sorsjegyéért, azután további 200 leikkel megújította a többi osztályra és a 4. osztály huzásán, február 15-én EGY MILLIÓT NYERT a melléksorsjegy számával. Nem a tíz évi varrás, hanem a szerencsésbe vetett pillanatnyi hit tette boldoggá. Ne haladjon el közömbösen a sorsjegyárus előtt, aki Önnek sorsjegyet ajánl. Ne hanyagolja el sorsjegye megújítását. Aki nem nyer ma, nyer holnap. Minden hónap 15-én van huzás. Ne mulassa el az alkalmat, hogy néhány száz leivel néhány milliót nyerhessen.

Az Ön érdeke, hogy idejében vásároljon, vagy megújítsa sorsjegyét. Két nappal a huzás előtt, amely hétfőn, április 15-én lesz, a sorsjegyirodák zárva maradnak.

ALLAMI SORSJÁTEK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Braşov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia Union S. A.
Cernăuți	Banca Comercială Națională Banca Oehlgiesser & Horowitz Alfred Noe	Fg. Mureș	Ernest Révész
Cluj	Banca Ilescu	Timișoara	Banca Centrală Banca de Scout Banca Timișoarei

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye.** Ismételtlen közöljük összes tagjainkkal, hogy április 7-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel egyesületünk hivatalos helyiségében évi rendes közgyűlést tartunk az alábbi sorrenddel: Elnöki megnyitó, Titkári jelentés a vezetőség 1934. évi tevékenységéről, valamint az 1934. évi zárszámadások és az 1935. évi költségvetési előirányzat ismertetése. Pénztári jelentés, Számvizsgáló-bizottság jelentése, Felmentvény kérése, Tisztikar és választmány választása, Indítványok és fellebbezések tárgyalása. Kérjük női- és férfitagjainkat egyaránt, hogy a közgyűlésen annak fontos kihatására való tekintettel, lehetőleg minél többen megjelenjenek és tagsági könyvüket magukkal hozni szíveskedjenek. Az elnökség.

— **Elárvereztek egy gyűrűt.** Két napon át érdekes árverés folyt az aradi járásbírószágon, ahol egy 20 év óta fekvő jegygyűrűt árvereztek el. Egy bűnügyből kifolyólag még 1914-ben került a járásbírószághoz a gyűrű. Az ügy aktái a forradalom alatt elvesztek és a 20 év leteltével kitzűték az árverést. Csütörtökön délelőtt kezdődött meg az árverés, amely iránt szokajlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ma délelőtt azután befejeződött, a gyűrűt Brandesz ékszerész vette meg 1210 lejért. A befolyt összegből írószereket vásárol a járásbírószágon.

— **Az aradi Borbély és Fodrászmesterek Szindikátusa** felhívja tagjai figyelmét a munkaiügyi felügyelőségtől nyert utasításra, mely szerint a vásár alkalmára a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése kizárólag kereskedelmi üzletekre vonatkozik, tehát a borbély- és fodrászmesterek, mint ipari üzemek szigoruan zárva tartandók. A vasárnapi munkaszünetet kötelesek tehát a vásár vasárnapján is betartani.

— **Perzsia hivatalos neve Iran lett.** Március 22-től kezdve Perzsia hivatalos neve „az Iráni Birodalom”. Perzsia ezentul „Iran”-nal, perzsa „iráni”-val helyettesítendő.

— **Turisztika.** Az SCA „Czárán Gyula” osztálya április 7-én a következő kirándulást rendezte: Livada-izvorul, Spiroh, Cicora, Covasint. Indulás reggel 8 órakor. Találkozás a villamosnál háromnegyed 8 órakor, Viteldij 42 lej oda-vissza. Kedvezőtlen időjárás esetén a kirándulás elmarad. Vezető: Beleznai Agoston. — A husvéti ünnepek alatt négynapos kirándulást rendez a vezetőség. Indulás április 28-án, visszatérés május 1-én. Utirány: Arad, Brad, Abrudbánya detonáta, Scrisora-jégbarlang, Zalatna, Deva, Arad. Viteldij tagoknak 270, nemtagoknak 300 lej. Jeientkezni a viteldij lefizetésével egyidőben Sándor Iván és Társa sorsjegyirodában lehet, ahol részletes információval szolgálnak. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Társasutazás hat havi részletre!

Az „Europa“ Organizatia Nationala Romana de Voiaj si Turism Bucuresti rendezésében.

Páris-Wien-Budapestre

kollektív utlevéllel

Indulás 1935. április 26-án délelőtt

Visszaérkezés 1935. május 1-én délután

A közös utlevélhez szükséges okmányok: 1. Személyazonossági igazolvány. 2. Állampolgársági igazolvány másolata. 3. Férfiaknál 51 éves korig katonai igazolvány. 4. Négy darab fénykép. 5. Kiskorúaknál, ha egyedül utaznak, szülői beleegyezés.

Részvételi díjak: Páris, oda és vissza teljes ellátással, vizumokkal és borraivalókkal (visszaérkezés május 9-én)
 Lej 15.850.—
 Wien, ugyanaz
 Lej 5.350.—
 Budapest, vasut, vizum és kollektív utlevél
 Lej 1.170.—
 Wien, ugyanaz
 Lej 2.450.—

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás CONSUM KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, Arad, Bul. Reg. Maria 13.

SPORT KÖZLÖNY

A „Rovine-Grivita“—CAA-mérkőzés áll az érdeklődés középpontjában

— A vasárnapi meccsek bíróküldése —

Vasárnap a Román Kupamérkőzések követhetében a nemzeti bajnokság A) csoportjában szünetelnek a meccsek és így a B) csoportban lebonyolításra kerülő

CAA—Rovine Grivita meccs az, amely a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot.

A meccs, amely az aradi atlétacsapat első tavaszi bajnokija, valósággal sorsdöntő az atlétákra nézve, ugyanis ha sikerül a meccset megnyerniök, úgy egycsapásra elkerülhetik a dicstelen utolsó helyet, amelyet ma is birtokolnak. A mérkőzés fontosságának tudatában, bizonyosra vehető, hogy a CAA csapatának minden egyes tagja nemcsak tudása legjavát fogja adni, hanem a meccs első percétől az utolsóig lelkesedéssel és győzniakarással fog küzdeni a sikerért. Alább adjuk a vasárnapi futballprogram részleteit a bíródelegálással együtt:

Gloria-pálya: 8.10 óra Olimpia-PTT II.—SGA II., bíró Staicu. 9.45 óra Gloria II.—Hakoah II., bíró Goicea. 11.30 óra Gloria ifj.—Astra ifj., bíró Göllner. 16.00 óra Unirea—Transilvania, bíró Darázs, határbírók Radulescu és Procopie.

CAA-pálya: 9.00 óra CAA ifj.—Intelegerea ifj., bíró Chiral. 11.00 óra Hakoah—Soimi-

CFR R. A., bíró Adamovici, határbírók Schneider és Gábor. 14.30 óra Juventus—Tricolor, bíró Vostinar, határbírók Burdan és Oprita. 16.15 óra Rovine Grivita—CAA, bíró Murgu Péter, határbírók Vecsernyés és Mágori.

Olimpia-PTT-pálya: 9.00 óra Unirea ifj.—Olimpia ifj., bíró Pálinskás Kálmán. 11.00 óra Olimpia-PTT—SGA, bíró Tomi, határbírók Matuz és Ujj. 14.00 óra Fortuna ifj.—Soimi-CFR R. A. ifj., bíró Fock. 16.00 óra Banatul II.—Soimi-CFR R. A. II., bíró Pfeiffer.

AMEFA-pálya: 10.30 óra AMEFA II.—Intelegerea II., bíró Kálmár. 14.30 óra Patria—Crisana, bíró Szabó, határbíró Sensendorf. 16.30 óra Sparta Intelegerea, bíró Marita, határbírók Ipsilanti és Varga.

Tricolor-pálya: 9.00 óra Tricolor ifj.—SGA ifj., bíró Husztik. 11.00 óra Tricolor II.—Transilvania II., bíró Cristea. 16.00 óra Lyra—USA, bíró Sasu, határbíró Höhn.

Unirea-pálya: 16.00 óra Fortuna—Slavia, bíró Gencsi, határbíró Avarfi.

Vulturul-pálya: 16.00 óra Vulturul—Victoria, bíró Ciorogariu, határbíró Polareczky.

Titanus-pálya: 10.30 óra Titanus ifj.—Juventus ifj., bíró Czégka.

Rovinci-pálya: 16.00 óra Virtutea—Titanus, bíró Fürbacher.

Aradi siker a telavivi Makkabiadon

Telavivból jelentik: Tegnap délután szűkszavú távirati értesítés érkezett Telavivból, amely jelentős aradi sikerről számol be. A Telavivban lebonyolításra kerülő Makkabiad versenyek során, az asztali-tennisz női egyes versenyében dr. Salamon I. Béláné, az aradi kitűnő ping-pongversenyzőnő, többszörös országos bajnoknő, nagy konkurenciában megnyerte a világbajnokságot. A döntőben egy kitűnő litván női játékoskal került össze, akít fölényesen győzött le. A harmadik helyen egyik ismert angol hölgyjátékos végzett.

O Az Universitatea ajánlatot kapott a prágai DFC-től egy április 26., vagy május 1-i mérkőzésre. Az U. a Ripensia elleni kupameccs után válaszol. Ha kiesik, elfogadja az ajánlatot.

O Kiesett az Admira az osztrák kupából. Bécsben szerdán délután kupameccset játszottak és az hatalmas meglepetést hozott: az FC Wien kiverte az Admirát a kupából. Az FC Wien megérdemelten győzött 2:1 (1:1) arányban. Hassmann és Slatohlavek góljaival, míg az Admira gólját Vogl II. szerezte.

O Bercelly is elutazott a magyar vívócsapattal. A vasárnapi cremonai Terstyánszky emlékversenyre, mint megirtuk, összeállították a magyar kardvívók hatos csapatát, de miután Raicsányi nincs teljesen rendben, a válogatóverseny harmadik helyezettje, Bercelly is utazik tartalék gyanánt, hogy szükség esetén rendelkezésre állhasson.

O Uszóverseny a Simay-fürdőben. Április 6-ikán, szombaton, 6 órai kezdettel rendezi meg a „Gloria“ uszó-szakosztálya a Simay-féle fedett-uszodában a szezon legkiemelkedőbb uszóversenyét. A verseny izgalmasnak ígérkezik, annál is inkább, mivel két bajnoki mérkőzés lesz megtartva a vizi-póló araderületi bajnokságáért, melyben eddig a „Gloria“ jól trénel együttese veretlenül vezet. Ezenkívül iskolaközi és senior verseny lesz a kerületi bajnokságért, melyben az aradi középiskolák bajnoksapatai, valamint a szeniorversenyzők legjobbjai állanak majd a starthoz. Program a következő: Vízipóló bajnoki: I. Gloria—RKG. II. L. M. N.—RKG. Iskolaközi: 1. 50 m. hát. 2. 50 m. mell. 3. 50 m. sprint. 4. 3x50 m. vegyesstaféta. 5. 4x50 m. gyorsstaféta. Senior-verseny: 1. 100 m. mell. 2. 100 m. hát. 3. 100 m. sprint. 4. 200 m. sprint. 5. 4x50 m. vegyesstaféta.

A kupameccsek és B-divíziós mérkőzések bírói

Bucurestiből jelentik: A szombati és vasárnapi mérkőzések bírói az alábbiak: Szombaton, Bucurestiben: Juventus—Romania, bíró: T. Ilescu. Vasárnap, Bucurestiben: ASCAM—Tricolor Baiamare, bíró: Buiuc. Mures, vagy Unirea-Tricolor—ILSA, bíró: M. Petrescu. CAT—Phönix CSB Baiamaren, bíró: Gh. Theil. Sibiu, CFR Bucuresti—SG Sibiu, bíró: Ciurel. Oradean CAO—Chinezul, bíró: Barsu. Timisoaran Ripensia—Universitatea, bíró: Oravetz. — B) divízió: CAA—Rovine Grivita Aradon, bíró: Murgu Péter. UDR—Jiul AC Resitan, bíró: dr. Morar Teofil. RGMT—Vulturi-Textila Timisoaran, bíró: Bozgan György.

O Jó formában a svájci válogatott. A svájci válogatott csapat szerdán tréningmeccset játszott a francia FC Mulhouse ellen és 6:1 (3:0) arányban, fölényesen győzött. A svájci csapatnak főképpen a csatársor az erőssége, de az egész csapat teljesen felkészülten várja az április 14-iki zürichi svájci-magyar Európakupameccset.

O Medica új rekordja. Jack Medica, a kiváló képességű uszó, a 440 yardos gyorsúszás világrekordját 4 perc 48.3 mp.-ről 4 perc 42.5 mp.-re javította. A régi rekordot az amerikai Gilhula tartotta.

O Tokió mellett rendezték meg az első japán olimpiai marathoni próbaversenyt. A versenyt a főiskolás Jaguo nyerte 2 óra 26 perc 43 mp.-es japán rekorddal. Az idő nemzetközi szempontból is elsőrangú.

Jelentékeny áresések az adóbonok árfolyamában

Milliók tételekben jelentkezik a kínálat

Pénteki lapszámunkban jelentettük, hogy az adóbonok árfolyamában lényeges csökkenés következett be. A mai bucaresti-i jelentések újabb, jelentős áresésekről adnak hírt. A tőzsde, amely eddig mit sem törődve a magánforgalomban kialakult 34—35-ös árfolyammal, tegnap még 37 és féllel jegyezte az adóbont, ma már kénytelen volt belátni ennek az árfolyamnak valószínűtlenségét és a mai tőzsdei zárlatban már 34-es árfolyamot adtak ki.

Az aradi nyugdíjasokat érzékenyen érinti ez a további árfolyamcsökkenés, mert az aradi pénzintézetek a tegnapi 34 és a mai 32-es árfolyammal szemben, a bucaresti-i tőzsdezárlatot figyelembe véve, 29—30 százaléknál nem fizethettek többet az adóbonokért. Az ország minden részéből az adóbonok tízmillió ajánlják fel az ország egyetlen értéktőzsdéjének, a bucarestinek és ennek következtében a kereslet és kínálat örök törvénye föltétlenül még mélyebbre szorítja az adóbonok árfolyamát.

Ugyancsak fővárosi jelentések számolnak be arról, hogy az adóbon-tulajdonosok az ország minden részében mozgalom megindítását kezdeményezik, amelynek az a célja, hogy a pénzügyi kormány előtt feltárják a nyugdíjasok zilált anyagi viszonyait és a pénzügyminisztert felkérjék arra, hogy egyszakaszos törvénnyel az adóbonok fizetési érvényét hosszabbítsák meg és azokkal legalább az 1932. december 31-ig terjedő egyenes- és közvetlenadó-hátralékokat, valamint bírságokat ki lehessen fizetni. Ezt arravaló tekintettel is kérik, mert — hir szerint — újabb nagymennyiségű adóbon kerül kiosztásra, ami — ha újabb kedvezményeket nem biztosítanak — természetesen vonja maga után a bonok árfolyamának lemorzsolódását.

Az aradi pénzügyigazgatóságra egyébként ma miniszteri rendelet érkezett, amely az adóbonok felhasználásában újabb korlátozást ír elő. A rendelet értelmében adóbonnal csak az 1930. december 31-ig terjedő örökösödési illetékeket lehet kiegyenlíteni. A régebbi rendszer tudvalevőleg ezt a kedvezményt az 1931. december 31-ig esedékes örökösödési illetékekre is kiterjesztette. Ma az aradi pénzügyigazgatóságon — az ezévi zárlat munkálatai miatt — adóbonokat nem osztottak ki.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujabb törvény készül a lej 35 százalékos aranyfedezetének biztosítására

A hétévmilliárd lej értékű kincstárjegyek a bemutatóra szóló kötelezettségek fedezetéül szolgálhatnak, de a lej fedezetére nem használhatók fel — A Nemzeti Bank a mezőgazdasági visszleszámitolt váltók kiváltásának határidejét kilenc hónapra emeli fel — A pénzügyminiszter nagyhorderejű törvénytervezelen dolgozik

A lej hivatalos árfolyamának fentartása céljából és nagyobb állami beruházásokra. 1929-ben több milliárd lejes kölcsönt kapott Románia attól a 18 államtól, amely szükségesnek tartja a román valuta stabilitását és az állampénzügyek folytonos egyensúlyban tartását. Az 1929-ben felvett kölcsönök felhasználásáról külön pénzügyi törvény készült, amely többek között azt is tartalmazza, hogy a lejnek mindig legalább 35 százalékos aranyfedezete, illetve aranyértékű külföldi deviza fedezete legyen. Azóta a Nemzeti Bank a 18 külföldi állam nemzeti bankjai és a román kormány ellenőrzése mellett állandóan gondoskodik a 35 százalékos fedezeti arány betartásáról. Amikor néhány hónappal ezelőtt megváltoztatták a Nemzeti Bank alapszabályait, a jegybank néhány igazgatósági tagja felvetette azt a tervet, hogy a lej arany- és aranydeviza fedezetét 25 százalékra kellene leszállítsák, és akkor szaporítani lehetne a bankjegyeket. A Banca Nationala vezetősége, a kormánnyal együttműködve, teljesíthetetlennek minősítette ezt a kívánalmat, és a lej aranyfedezete a törvénynek megfelelően 35 százalék maradt.

Mint Bucurestiből jelentik, a pénzügyminiszter tegnap törvényjavaslatot terjesztett a törvényelőkészítő bizottság elé a Nemzeti Bank alapszabályainak újabb módosításáról. A tervezet mindössze négy szakaszból áll és többek között a Nemzeti Bank alapszabályainak 96. paragrafusával is foglalkozik. Legutóbb ugyanis a 96. paragrafus alapján akarták egyesek lecsökkenteni a lej aranyfedezetét, hogy néhány milliárd lej új papírpénzt bocsáthassanak ki az állam által a Nemzeti Banknak adott hét milliárd lej értékű olyan kincstárjegyek fedezeti felhasználásával, amely kincstárjegyeket az állam a jegybank konverziós kárainak megtérítésére bocsájtott ki és abból évenként 450

millió lejt törleszt, tehát 17 év alatt 7 milliárd lejt fizet ki az állam. A most elkészült törvényjavaslat indoklásában a pénzügyminiszter azt magyarázza, hogy a Nemzeti Bank jogosult a hét milliárd lejes Állami kincstárjegyet (állami kötelezvényt) a „bemutatóra szóló kötelezettségek fedezetére felhasználni”, amiről a jegybank alapszabályainak 29. paragrafus szól. Ez a 29. paragrafus a Nemzeti Bank olyan „bemutatóra szóló kötelezettségeit” tartalmazza, amelyekre nem vonatkozik a 35 százalékos aranyfedezet betartása, hanem azok a Nemzeti Bank kereskedelmi tárcájával, vagy más bank-aktívákkal is garantálhatók. A mostani törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a Nemzeti Bank az alapszabály 29. paragrafusában említett aktívák és kereskedelmi tárcáértékek közé felvegye az állam által kiállított hét milliárd lej értékű kincstári jegyeket (kötelezvényeket) is. Ez a rendelkezés tehát nem vonatkozik a Nemzeti Bank ama kötelezettségeire, amely a lej 35 százalékos aranyfedezetét írja elő, mert az alapszabály 28. és 96. paragrafusa világosan előírja, hogy a lej arany- és aranydeviza fedezete legalább 35 százalék kell, hogy legyen.

Ezt a kötelezettséget a mostani törvény újból megerősíti, tehát a lej törvényes aranyfedezetét ezzel az új törvénnyel is megerősítik.

A törvénytervezet felhatalmazza a Nemzeti Bankot, hogy összes váltókölcsöneinek 40 százaléka mezőgazdasági természetű legyen az eddig 25 százalék helyett, tehát a jegybank mezőgazdasági kölcsönei 15 százaléknak megfelelő összeggel emelkednek. A mezőgazdasági természetű visszleszámitolt váltók kiváltásának határidejét 9 hónapra emelik fel, így tehát a Nemzeti Bank jelentékenyen támogatja a földbirtokosokat és más termelőket.

Fontos hivatalos tájékoztató a városi és falusi konverziós adósságok törlesztéséről

— Pontosan betartandó az április 7-iki fizetési terminus —

Lapunk tegnapi számában röviden közöltük, hogy e hó 7-én, illetve inkább 6-án (mert 7-e vasárnapra esik), esedékessé válik a konverziós adósságok második részletének kifizetése és aki ezt a fizetési terminust elmulasztja, az kimarad a konverziós törvény védelme alól. Mivel még mindig sok-százezeren tájékozatlanok afelől, hogy a konverziós adósságok részletei hogyan fizetendők, a kormány most hivatalosan figyelmezteti az összes érdekeltet kötelezettségeik teljesítésére és tájékoztatja az esedékes részletekről.

A hivatalos tájékoztató szerint a falusi adóssokra az alábbi intézkedéseket tartalmazza a konverziós törvény végrehajtási utasítása: Azok, akik 17 év leforgása alatt fizetik tartozásaik részleteit, minden év november 15. és május 15-én kötelesek a részleteket kiegyenlíteni. Azok a falusiak, akik a két éves fizetést vállalták, adósságaiknak csak 30 százalékát fogják kifizetni, tehát tartozásaik 70 százaléka esedik. Ezek a 30 százaléknak megfelelő adósságból az első évben 15 százalékot, a második évben szintén 15 százalékot fizetnek és természetesen a kamatokat is kifizetik. Azok a falusi adóssok, akik öt év alatt egyenlítik ki konverziós tartozásaikat, 60 százalék kedvezményben részesültek, tehát adósságaiknak csak 40 százalékát fizetik és pedig évente, a kamatokon kívül, a tartozás 8 százalékát. Végül azok, akik 17 év alatt kötelesek a tartozásokat kifizetni, 50 százalék kedvezményt élveznek és részletfizetésük legközelebbi időpontja május 15. Az április 7-iki fizetési időpontot a kormány és a bíróságok teljesen törvényesnek tartják.

A hivatalos figyelmeztetés a városi adóssokra az alábbiakat tartalmazza: Akik tíz év alatt fizetik ki tartozásukat, azok 20 százalék kedvezményt élveznek, tehát az eredeti összeg 80 százalékát egyenlítik ki. Akik két év alatt fizetnek, azok 35 százalék kedvezményt kaptak, tehát a tartozás 65 százalékát egyenlítik ki. Akik pedig öt év alatt fizetnek eleget fizetési kötelezettségüknek, azok 30 százalék kedvezményben részesültek, tehát tartozásuk 70 százalékát kiegyenlítik és pedig minden évben 14 százalékot. A 30 és 50 százalék kedvezményt élvező adóssok április 7-én kötelesek az esedékes részletet kifizetni, tehát ne számítsanak arra, hogy május 15-ig várhatnak a részletfizetéssel. Végül megemlítjük, hogy a mezőgazdasági szindikátusok szövetségének Bucurestii vezetősége arra kérte a földmivelügyi minisztert: járjon közbe a kormánynál, hogy az április 7-iki konverziós részlet fizetésére augusztus 15-ig kapjanak haladékot az adóssok, mert a mezőgazdasági viszonyok kedvezőtlenek. A kormány azonban nem adott választ erre a kérdésre, ami azt igazolja, hogy ragaszkodig az április 7-iki terminushoz.

— Jelentékeny könnyítés a román-svájci vasúti árutorgalomban. A berni (svájci) szövetségi vasutigazgatóság tegnap arról értesítette a CFR központi igazgatóságát, hogy a Svájcban érvényben levő rendelkezések értelmében a Romániából Svájcba exportálandó árut nemzetközi közvetlen tarifa alapján egyenesen a svájci rendeltetési állomásig lehet szállítani és a viteldíjat a svájci vasutat utólag számolják el a CFR terhére. A román államvasutak igazgatósága ezt az értesítést nyomban közölte az illetékes vasúti hivatalokkal és rámutatott arra, hogy a CFR hivatalos lapjában megjelent 773. számú utasítása, amely a román-svájci tarifáról szólt, elvesztette érvényét.

— A DEVIZAK FELHASZNÁLÁSÁT A BUCURESTII DEVIZA ELLENŐRZŐ HIVATALTÓL (STR. DOAMNEI 8.) KELL KÉRNI. Bucurestiből jelentik, hogy a Nemzeti Bank hivatalos tájékoztatója szerint azok, akik különböző devizák kiutalását kérik, folyamodványukat a deviza ellenőrző hivatalhoz (Str. Doamnei 8.) adják be. Hogy a kérészt elkerülhessék, a kérvényeket a Nemzeti Bank március 21., 22-én kelt, 2. és 3. számú utasításai szerint állítsák ki. A fenti hivatal minden hétköznap d. e. 9 és fél 1 óra között, hétfőn pedig csak d. u. 3 és fél 7 óra között ad felvilágosítást

Tavaszi nagyvásár

Magas árak voltak a ma kezdődött aradi nagyvásáron

Ma országos tavaszi vásár vette kezdetét Aradon. A városban semmivel sem volt nagyobb forgalom, mint a hetivásárokon általában szokott lenni, csupán az Avram Iancu téren állítottak fel néhány sátrat, ami Aradon a „nagyvásárt” jelenti. A délutáni órákban hangos volt a tér a szokott nagyvásári zajtól, árusok harsány kiáltószavától, gyermekek boldog hancurozásától, de vásárlók már csak azért sem tévedtek a forgatagba, mert az árak meglehetősen magasak. Ma már a vásárlót is üzletben veszik — részletre.

A mai gabonapiacra sem volt érezhető a nagyvásár, mert a felhozatal meglehetősen gyenge volt. A buza árfolyama 390—400 lej körül mozgott, a tengeri ára 220, az árpáé és a zabé pedig 300 lej ért el.

A piaci árak a következőképpen alakultak ma: Zöldségpiac: Hagyma 8—12, fokhagyma 45—50, burgonya 1.50—2, szárazbab 4—6, paprika 5—6, retek 4—5, hónapos retek 3—5, száraz borsó 8—10, zöldség 10—15, melegágyi saláta 3—6, őszi saláta 1 lej. Gyömolcsárak: alma 8—14, aszaltszilva 8—10. Baromfi: kövér liba 320—380, sovány liba 120—140, gyöngytyúk 45—55, tyúk 75—85, csirke 45—60, tojás 0.80—0.90 bani. Élőállatvásár: szarvasmarha 6—7, borjú 10—12, sertés 19—21. Takarmányárak: széna métermázsája 110—120, lóhere 145—160, szalma 30—40. Tejtermékek: tej 3—4, pasztörizált tej 10—12, tejjel 20—25, tehéntúró 6—8, juhtúró 20—24, vaj 50—60, sajt 22—26 lej.

— A LEGFELSŐBB BANKTANÁCS A BETEVŐKRE BIZZA, HOGY TELJES NÉVVEL EL-LÁTOTT, VAGY KEZDŐBETŰS KÖNYVEKRE HELYEZZÉK-E EL PÉNZÜKET. A Bucurestii Argus jelenti: A Legfelsőbb Banktanács tegnapi ülésén újból foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a bankbetevők teljes nevük, vagy csak kezdőbetűik alatt helyezték-e el pénzüket? A probléma körül hosszú vita fejlődött ki és végül kimondták, hogy nem szabad a betevőknek azt a jogát korlátozni, hogy saját maga határozza el, vajjon teljes névre, vagy csak kezdőbetűkre állíttassa-e ki a betétkönyvét. A banktanács ezután még két nagybank alapszabályait tárgyalta.

— Lecsökkent a külföldre a tojás kivitel — bekövetkezett az áresés. Mint Bucurestiből jelentik, a kormány most hozta nyilvánosságra a tojás kiviteléről szóló pontos kimutatást, amely azt igazolja, hogy 1929 óta csökkent a mennyisége a külföldre kivitt tojásnak és emiatt az árak is hanyatlanak. 1929-ben 130 és fél millió darab tojást szállítottak Romániából a különböző külföldi államokba és ezeknek értéke 554 millió lej volt. 1930-ban 288 és fél millió darabot vittek ki 628 és fél millió lej értékben. 1931-ben 220 millió darabot szállítottak ki 450 millió lej értékben. 1932-ben 269 millió darab ment ki 357 millió lej értékben. 1933-ban már csak 138 millió darabot exportáltak 236 millió összértékben. 1934-ben s azóta is nagyot esett a tojás kivitel. 1934-ben már csak 124 millió darab tojást exportáltak. A tojások legnagyobb része Basarabiából és Moldovából való; legkevesebbet Erdélyből és Bánáttól szállítottak 1934-ben, összesen 108 vaggonnal. Az árak lefelé haladnak és az idén jóval olcsóbban lehet tojást venni, mint máskor.

— PANASZKODNAK AZ ERDÉLYI ÉS BANSÁGI GYAROSOK AZ ARUBEHOZATAL EL-OSZTÁSÁNAK ARANYTALANSÁGA MIATT. Bucurestiből jelentik: Az erdélyi és bansági gyárparosok köreiből egyre sürűbben hangzanak fel a panaszok az arubehozatali engedélyek igazságtalan elosztása miatt. Tudvalevőleg évek óta csak a legnagyobb küzdelemmel lehetséges arubehozatali engedélyhez jutni és az érdekelték a folytonos utazásokra rengeteg összeget kénytelenek költeni. Különösen a fővárostól távol működő iparvállalatok tulajdonosai vannak hátrányos helyzetben. Többek között a két hónappal ezelőtt benyújtott áru és nyersanyag behozatali kérvények közül is sok elintézetlenül maradt, pedig a gyárak szezon-árukat akarnak a nyersanyagokból előállítani és ha a tavasz elmúlik, nem vehetik hasznát a később érkező anyagnak és áruknak. Az erdélyi és bansági iparvállalatok érdekképviseletének memorandumot nyújtottak be a Bucurestii illetékes fórumokhoz és rámutatnak az egyenlő elbánás szükségességére, mert anélkül sok iparvállalat kénytelen volna üzletét megszüntetni és alkalmazottjait elbocsájtani.

